

اشکالی که گروهی از حقوقدانان نسبت به رسیدگی ICC به اتهامات داعش وارد می‌سازند آن است که داعش، یک گروه است و نه یک دولت-کشور، در حالی که دیوان کیفری بین‌المللی به‌زعم ایشان تنها می‌تواند به جرایم ارتکاب یافته توسط دولت‌ها رسیدگی کند، اما رویه قضایی ICC بر این استدلال خط بطلان کشیده است

شمال اوگاندا رخ داد، به درخواست دولت این کشور، موضوع جنایات گروه شبه نظامی به دیوان کیفری بین‌المللی ارجاع شد و در سال ۲۰۰۵، حکم به محکومیت این گروه به جرایم جنگی و سوء استفاده از کودکان به عنوان مبارز و برده جنسی صادر شد. بنابراین رسیدگی به جرایم یک گروه سیاسی-نظامی در صلاحیت دیوان کیفری بین‌المللی است و عرف بین‌المللی شکل گرفته، این موضوع را تأیید می‌کند.

به نظر می‌رسد اکنون بستر مناسب مجوز قانونی مداخله شورای امنیت را به دست می‌دهد. دادستان کل دیوان کیفری بین‌المللی به تازگی در پاسخ به سؤالی در مورد امکان رسیدگی به اتهامات داعش، به نداشتن صلاحیت دیوان اشاره کرده، «مگر آنکه ارجاع پرونده توسط شورای امنیت و در اجرای فصل هفتم منشور ملل متحد صورت گیرد.»

اشکالی که گروهی از حقوقدانان نسبت به رسیدگی ICC به اتهامات داعش وارد می‌سازند آن است که داعش، یک گروه است و نه یک دولت-کشور، در حالی که دیوان کیفری بین‌المللی به‌زعم ایشان تنها می‌تواند به جرایم ارتکاب یافته توسط دولت‌ها رسیدگی کند. اما رویه قضایی ICC بر این استدلال خط بطلان کشیده است. در سال ۲۰۰۳، پس از درگیری‌هایی که میان نیروهای دولتی و گروه شبه نظامی مخالفان موسوم به ارتش مقاومت (LRA) در

آیا دیوان صلاحیت رسیدگی به اتهامات داعش در این دو کشور را دارد؟ در پاسخ باید گفت به‌طور اصولی صلاحیت دیوان کیفری بین‌المللی، صلاحیت اختیاری است، به این معنا که کشورها در پیوستن یا نپیوستن به میثاق ICC مختارند و طبق بند ۱ ماده ۱۳ اساسنامه، دولت «عضو» می‌تواند نسبت به جرایم رخ داده در خاک خود، تقاضای تعقیب و رسیدگی از دیوان بنماید. پس دولت‌های سوریه و عراق، با توجه به نپیوستن به معاهده تشکیل دیوان، مشمول بند ۱ ماده ۱۳ نمی‌شوند. اما اصل صلاحیت اختیاری دیوان کیفری بین‌المللی، در مواردی که به تشخیص شورای امنیت سازمان ملل در چارچوب فصل هفتم منشور ملل متحد، ارجاع رسیدگی به دیوان ضرورت داشته باشد، جای خود را به رسیدگی اجباری می‌دهد. بنابراین در صورتی که به تشخیص شورای امنیت، جنایات داعش موضوع فصل هفتم شورای امنیت و به تعبیر دیگر، تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی تلقی شود، این شورا اختیار دارد رسیدگی دیوان را به این معادله و بدون لزوم عضویت دولت‌های درگیر به دیوان کیفری بین‌المللی ارجاع دهد.

بند ۲ ماده ۱۳ اساسنامه ICC، مجوز قانونی مداخله شورای امنیت را به دست می‌دهد. دادستان کل دیوان کیفری بین‌المللی به تازگی در پاسخ به سؤالی در مورد امکان رسیدگی به اتهامات داعش، به نداشتن صلاحیت دیوان اشاره کرده، «مگر آنکه ارجاع پرونده توسط شورای امنیت و در اجرای فصل هفتم منشور ملل متحد صورت گیرد.»

اشکالی که گروهی از حقوقدانان نسبت به رسیدگی ICC به اتهامات داعش وارد می‌سازند آن است که داعش، یک گروه است و نه یک دولت-کشور، در حالی که دیوان کیفری بین‌المللی به‌زعم ایشان تنها می‌تواند به جرایم ارتکاب یافته توسط دولت‌ها رسیدگی کند. اما رویه قضایی ICC بر این استدلال خط بطلان کشیده است. در سال ۲۰۰۳، پس از درگیری‌هایی که میان نیروهای دولتی و گروه شبه نظامی مخالفان موسوم به ارتش مقاومت (LRA) در

شده‌اند. با این وصف، با توجه به اطلاعاتی که از گستره و چگونگی جنگی محسوب می‌شود. در مورد مخاصمات مسلحانه‌ای که فاقد وصف بین‌المللی باشد – مانند نبرد داعش بین‌المللی دولتی سوریه در خاک سوریه- اقدام‌هایی مانند قتل، شکنجه و رفتار وحشیانه، گروگان‌گیری، بشریت و نسل کشی در اختیار دارد. بنابراین در پاسخ به پرسش نخست باید گفت، دیوان کیفری بین‌المللی از حیث تعریف جرایم ارتکابی، صلاحیت رسیدگی به پرونده داعش را دارد. درباره پرسش دوم نیز باید گفت: دربار پرسش عراق و سوریه – که با توجه به اینکه عراق و سوریه – که جنایات پیش گفته در خاک این دو کشور رخ داده است- هیچ کدام اساسنامه ICC را تصویب نکرده‌اند،

مسلحانه بین‌المللی در چارچوب استقرار یافته حقوق بین‌الملل»، جرم جنگی محسوب می‌شود. در مورد مخاصمات مسلحانه‌ای که فاقد وصف بین‌المللی باشد – مانند نبرد داعش بین‌المللی دولتی سوریه در خاک سوریه- اقدام‌هایی مانند قتل، شکنجه و رفتار وحشیانه، گروگان‌گیری، بشریت و نسل کشی در اختیار دارد. بنابراین در پاسخ به پرسش نخست باید گفت، دیوان کیفری بین‌المللی از حیث تعریف جرایم ارتکابی، صلاحیت رسیدگی به پرونده داعش را دارد. درباره پرسش دوم نیز باید گفت: دربار پرسش عراق و سوریه – که با توجه به اینکه عراق و سوریه – که جنایات پیش گفته در خاک این دو کشور رخ داده است- هیچ کدام اساسنامه ICC را تصویب نکرده‌اند،

فحشای اجباری، باردارسازی اجباری یا هر شکل از خشونت جنسی با همان شدت، آزار و تعقیب هر گروه یا جمعیت قابل شناسایی بر پایه سیاسی، نژادی، قومی، فرهنگی، دینی و جنسی یا سایر مبانی غیرقابل پذیرش در حقوق بین‌الملل، مفقود کردن سازمان‌یافته افراد، آوارتاید و سایر اعمال غیرانسانی با ویژگی مشابه و عمدی که رنج یا آسیب شدید و جدی به بدن یا سلامت روانی یا جسمی وارد سازد»، اعلام نموده است.

همچنین طبق ماده ۸ اساسنامه، «تقص عمدۀ کنوانسیون ژنو مصوب ۱۹۴۹ و سایر موازین نقض حقوق و عرف‌های قابل اجرا در مخاصمات

یا مذهبی» معرفی کرده که شامل «قتل اعضای یک گروه، ایراد آسیب جدی فیزیکی یا ذهنی به اعضای گروه، تحمیل عمدی شرایط حیاتی که منجر به نابودی کامل یا جزئی اعضای گروه شود، تحمیل تدابیری به منظور پیشگیری از زاد و ولد در گروه و انتقال اجباری کودکان گروه فراملی قرار گیرد.

ماده ۷ اساسنامه دیوان کیفری بین‌المللی، رسیدگی به اتهام نسل کشی، جرایم علیه بشریت، جرایم جنگی و جرم تجاوز را در صلاحیت این مرجع دانسته است. ماده ۶ همان اساسنامه، جرم نسل‌کشی را «اقدام‌هایی به هدف نابودی جزئی یا کامل یک گروه ملی، نژادی، قومی

نخست با توجه به نفرت عمومی از درنده خوبی‌های گروه موسوم به دولت اسلامی، به امتیازی سیاسی برای ایران بدل شده است تا جایی که در مذاکرات صلح سوریه، به‌رغم ناخشنودی ایالات متحده و غرب، «ناچار» شرکت داده می‌شود، چرا که ایران امروز لاجرم به بخش مهمی از راه‌حل بحران منطقه تبدیل شده است.

در چنین فضایی، این امکان فراهم است که ایران نقش سیاسی پررنگ‌تری را ایفا کند. یکی از ابزارهای این نقش آفرینی می‌تواند بهره‌گیری از ساز و کارهای سیاسی تعریف شده در حقوق بین‌الملل باشد. از این رو پیشنهاد تمرکز بر موضوع ارجاع پرونده داعش به دیوان کیفری بین‌المللی (ICC) است. دیوان کیفری بین‌المللی، نهاد قضایی بین‌المللی است که در پی تصویب اساسنامه م در سال ۱۹۹۹، سه سال بعد با رسیدن به حدنصاب اعضا، به طور رسمی تشکیل شده و آغاز به کار کرده است. مقر این دیوان در لاهه هلند است و نخستین مرجع فراملی است که به جرایم عمده و اقدام‌های ضدانسانی اشخاص رسیدگی می‌کند. برای آن که بتوان از امکان ارجاع پرونده جنایات داعش به این دیوان سخن گفت، ضرورت دارد دو پرسش کلیدی پاسخ داده شود. پرسش نخست درخصوص جرایمی است که دیوان صلاحیت رسیدگی به آن را دارد و سؤال دوم درخصوص حدود قلمرو صلاحیت دیوان است. به دیگر سخن باید جرایم ارتکاب یافته توسط داعش در تعریف جرایمی بگنجد که توسط دیوان کیفری بین‌المللی قابل رسیدگی است. از سوی دیگر، طبق اساسنامه دیوان، باید رسیدگی به این جرایم در صلاحیت این مرجع قضایی فراملی قرار گیرد.

ماده ۶ اساسنامه دیوان کیفری بین‌المللی، رسیدگی به اتهام نسل کشی، جرایم علیه بشریت، جرایم جنگی و جرم تجاوز را در صلاحیت این مرجع دانسته است. ماده ۶ همان اساسنامه، جرم نسل‌کشی را «اقدام‌هایی به هدف نابودی جزئی یا کامل یک گروه ملی، نژادی، قومی

دکتر سید محمد آذین

حقوقدان

آواره جنایت‌های گروه موسوم به داعش چنان عالمگیر شده که شاید نتوان کسی را سراغ گرفت که از درنده خوبی این تروریست‌ها نشنیده یا صحنه‌ای را ندیده باشد. در ماه‌های نخست شکل‌گیری این گروه، غرب که اقدام‌های داعش را در راستای منافع خود ارزیابی می‌کرد، با سکوت در برابر جنایات رخ داده، تلاش می‌کرد آنچه را که در عراق و سوریه می‌گذرد یک جنگ داخلی تفسیر کند و حتی در این جنگ داخلی، دائم و به طور مستقیم و غیرمستقیم، جانب داعش و سایر گروه‌های معارض را می‌گرفت. اما عاقبت مار در آستین پروردن، بروز ناامنی و کشتار در کشورهایی شد که خود در شکل‌گیری و تأمین مالی، نظامی و سیاسی داعش مشارکت داشتند. این در حالی است که امروز، جهان یک صدا داعش را تروریست می‌خواند. از جنایات این گروه اعلام انزجار می‌کند و سازمان ملل متحد هرگونه همکاری اقتصادی، سیاسی و امنیتی با داعش را ممنوع اعلام کرده است. در واقع، فضای افکار عمومی جهان هیچگاه تا این حد بر ضدیت با داعش اجماع نداشته است. ایران از همان ابتدا، موضع سرسختانه‌ای در قبال داعش اتخاذ کرد و زمانی که کشورهای غربی، به کمک‌های نظامی و سیاسی خود به این گروه تروریستی ادامه می‌دادند، به نخستین کشوری بدل شد که وارد کارزار نبرد با داعش شد. به همین خاطر، دنیای امروز با شنیدن نام داعش، ایران را به عنوان بزرگ‌ترین مخالف این گروه جنایتکار یاد می‌آورد و همین مخالفت از روز

ماحک
mahak-charity.org

شماره حساب بانک پارسیان: ۱۲۰۳-۸۱۰۴۴۴۴۹
شماره کارت: ۶۰۳۷-۹۹۱۱-۹۹۵۰-۰۵۹۰
از اینکه به ما کمک می‌کنید، سپاسگزاریم.

تولیدکننده انواع پنجره‌های UPVC و نیشه‌های دوجاره

طرح تعویض طارسی ویستا بیست
با پرفیل VISTA BEST

پرو فیل در و پنجره یو پی وی سی در کوتاه‌ترین زمان بدون تعویض

فروش اقساطی انواع پنجره‌های U.P.V.C دوجداره با شرایط ویژه مخصوص اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی

تلفن: ۲۲۰۹۹۲۳۷ و ۲۲۰۹۹۲۳۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور

«آگهی مناقصه عمومی دومرحله‌ای شماره ۴/ج-۹۴»

با عنایت به مفاد مواد (۴)، (۱۳) و (۱۸) بخشنامه شماره ۱۳۰۸۹۰-۱۳/۱۱/۱۷ قانون برگزاری مناقصات، موضوع برگزاری مناقصات عام دو مرحله‌ای، شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور در نظر دارد نگهداری و راهبری تأسیسات مکانیکی و الکتریکی ساختمان قفر را با مشخصات اصلی زیر را بصورت عام دو مرحله‌ای به مناقصه بگذارد:

- ۱- عنوان پروژه:** تعمیر، راهبری و نگهداری تأسیسات مکانیکی و الکتریکی ساختمان قفر.
- ۲- مدت اجرا کارو سایر شرایط قرارداد:** مدت اجرای کار ۱۸ ماه.
- ۳- محل انجام عملیات:** ساختمان قفر واقع در تهران - خیابان وحید دستگردی (قفر) - خیابان فرید افشار - نبش بلوار آرش - پلاک ۳.
- ۴- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه** ۲۵۰ میلیون ریال.
- ۵- از شرکت‌های داوطلب مناقصه که حائز شرایط لازم می‌باشند، تقاضا می‌شود جهت مشارکت در مناقصه فوق با در دست داشتن مهر فی‌نامه و فیش واریزی به مبلغ ۱۵۰ / ۱۵۰ ریال به حساب ۲۱۷۶۳۵۰۰۱۰۰۷ سیبیا بانک ملی ایران شعبه سیدجمال الدین اسدآبادی (کد ۲۲۵) به نام شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور (قابل واریز در کلیه شعب بانک ملی)، حداکثر تا روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۳ به اداره کل امور پیمان‌ها و رسیدگی فنی، واقع در تهران - خیابان وحید دستگردی (قفر) - خیابان فرید افشار - نبش بلوار آرش - پلاک ۳ - ساختمان شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور - طبقه دوم بال جنوبی - اتاق ۲۱۴- (تلفن تماس: ۲۶۴۰۰۳۱۸ داخلی ۲۱۱) مراجعه فرمایند.**
- ۶- محل تحویل اسناد و پیشنهاد قیمت:** اداره کل امور پیمان‌ها و رسیدگی فنی. ضمناً موعد تکمیل و ارائه اسناد و مدارک شرکت در مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۰۴ (حداکثر تا ساعت ۸/۳۰ صبح) و زمان برگزاری جلسه مناقصه ساعت ۹ صبح همان روز می‌باشد. پیمانکاران متقاضی می‌بایست ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه را در پاکت (الف)، اساسنامه، خود اظهاری و آخرین تغییرات شرکت مندرج در روزنامه رسمی کشور، به‌همراه سایر اسناد و مدارک و رزومه شرکت را در پاکت (ب) و همچنین برگ پیشنهاد قیمت و فرم‌های آنالیز مربوطه را در پاکت (ج) قرار دهند. ارسال اسناد و مدارک تکمیل شده هیچگونه تعهدی در زمینه انعقاد قرارداد با متقاضیان برای شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور ایجاد نمی‌کند. فرم آگهی الکتریکی مناقصه از طریق صفحه الکتریکی پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات به نشانی <http://iets.mporg.ir> قابل دسترسی است.

وزارت راه و شهرسازی
شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور
اداره کل امور پیمان‌ها و رسیدگی فنی